

Damir Šodan

*If you don't become the ocean,
you'll be seasick every day.*
Leonard Cohen

U SVAKOM SLUČAJU

vozeći se u posjet čovjeku
koji je u jednom danu
svojom rukom
rafalnom paljbom
od devet do pet
(koliko npr. traje radni dan
prosječnog službenika
stožera Lloyds TSB Banke
u londonskom Gresham Streetu)
poubijao više stotina civila
lice za upravljačem
priča mi o svom putovanju
po Indoneziji
i kako se na Baliju zaputio sâm
u divljinu bez vodiča.

jeste li ikad držali zmiju u rukama?
anakondu, kobru, rusoglavku, tajpana, zvečarku, vodenu mokasinu
ili možda španjolsku ljuticu?
tako su hladni ti gmazovi
i tako žilavi i migoljivi
kad ih jednom primite u ruku.
ali trebali biste probati...
(*Neistražen život nije vrijedan življenja, pravo veli
blogger Sokrat*)
u svakom slučaju.

AISHA KANDISHA*

od Tangera
do Zapadne Sahare

jača od kifa
žešća od majouna

ljepota
koja rađa užas

i očerupane piliće
u grotama

ona je mnoštvo
ona je legija

stranaca
50-tih je kažu knjige

oženila njih 35.000
a najviše ih baš u umobolnici

u Ber Rechidu
bijaše za nju ud...

anno domini 1953.
bila je posebno aktivna

i glasom se majki
tih nesretnika javljala

Kirka je p----- dim
tvrde pomorci

ali
i polihistori

jer kad vidiš te jadnike
kako bodu

rahlu zemlju
u isušenom riječnom koritu

dok se djeca na njih
nabacuju kamenjem

znaj da tu ne pomažu *fqih*

* Marokanski zli duh koji opsjeda samo muški rod.

nit i bilo kakva vradžbina

jer ljubav
je uvijek bol

koji dijeliš
s drugima.

NABOKOV U OPATIJI 1905.

entomologija, dvosupnice,
prsate brucošice, raspored sobe Gregora Samse,
neizlječiva melankolija Karla Čelavog,
Blijeda vatra, Lo, Vera u kostimu
sa srcolikim naočalama, ružni tapeti
hotela u Montreauxu, oznojeni Solženjicin
koji bježi od buržujске raskoši....
sve to još uvijek daleko je
jer sad su tu
hiberniraju malo
u Abazziji
zato što je otac pred cijelom Dumom
osudio Krvavu nedjelju.
on će uskoro
nazad u Sankt Peterburg
a oni za Wiesbaden.
ali najprije će malo iz platnenih ležaljki
gledati smušene galebove.
i more sivo i mramorno poput kitove lešine.
teta Nathalie drži ga za ruku
i pokazuje mu neko jadro
tamo negdje daljini
u pravcu vječne Venecije.
misli ona bit će mali slikar ili cellist,
ali Humbert je već napola majstor sinesteziје
i zna da sve uvijek ispadne drugačije
nego što to ruske tetke zamisle.

PREKO PUTA SPINOZINE KUĆE*

gledam tako
neke dame
u uličici
preko puta Spinozine kuće
i prisjećam se
kako smo prije otprilike deset godina
negdje u isto vrijeme
ovamo prispjeli

trbuhom za kruhom
ili udovima za plodovima
(kako tko voli)
demokratskog Zapada:

one pod okriljem
puteno-novčane razmjene,
a ja ukorak s člancima, paragrafima i alinejama
svoje ugledne Institucije.

i već na prvi pogled
biva mi jasno
da nas i nakon desetljeća
protraćenog u tuđini
još uvijek vežu iste stvari:

klizno radno vrijeme
nepovjerenje prema drugim strancima
i slični oblici
prostituiranja.

vidim Heloïse
kako i dalje nezainteresirano veze
i Alinu
kako užurbano vrti stanice na crvenom tranzistoru
i Amru i Jammilu
kako se prodorno smiju dok glade ćelu nekom krupnom
crnom prijatelju

dok ja guram
svoj bicikl
(kao usudbenu popudbinu)
i mislim se kako
od Spinozina prozora
pa do zadnje kabine s crvenim svjetlima
u ovom času slobodno
cvjeta i širi se

* Benedict (Baruch) de Spinoza (1632-1677), "panteistički monist", živio je od 1669. u Den Haagu u ulici Stille Veerkade, gdje je 1675. dovršio svoju *Eitku* i gdje ga je iste godine posjetio Leibniz. U neposrednoj blizini njegove kuće danas je ogranak "crvene četvrti".

(hirovima euklidske geometrije)
tisuću cvjetova
jednog nevidljivog
Bermudskog trokuta
slijepljenog od ljudskih latica
zaglibljenih u takozvanom
boljem životu
kao kamenje u bubrežnim tjesnacima
naših trećesvjetskih ljuštura
koje smo kao dotrajale salbunare
dotehlili ovamo iz svojih Bjelorusija, Ukrajni, Ugandi,
Kirgizija, Ganâ, Rumunjski, Kroacija...

da bi se sad motrili nijemi
kao one jegulje
u akvarijima
po kineskim restoranima.

i sve da nas netko
izvrne naopako
ispljuska i priključi
na kozmičke poligrafe
ne bi nažalost iz nas uspio istresti
niti jednog jedinog retka
velike Baruchove *Etike*.